

AĞITLAR

1

¹ İnsanlarla dolu olan kent,
Nasıl da yapayalnız oturuyor!
Uluslar arasında büyük olan,
Dul kadın gibi oldu!

Ülkeler arasında bey olan
Köle oldu!

² Geceleyin acı acı ağlıyor.
Gözyaşları yanaklarında.

Bütün sevgilileri arasında
Onu teselli eden yok.

Bütün dostları ona hainlik etti.
Ona düşman oldular.

³ Yahuda sıkıntı çekmek,
Ve ağır kölelik etmek için sürgüne gitti.

Uluslar arasında oturuyor.
Rahat bulamıyor.

Sıkıntısında bütün zulmedenleri ona yetiştirdi.

⁴ Siyon yolları yas tutuyor,
Çünkü kimse kutsal toplantıya gelmiyor.

Bütün kapıları ıssız.

Kâhinleri inliyor.

El değmemiş kızları sıkıntıda,
Kendisi de acı içinde.

⁵ Düşmanları baş oldu.

Düşmanlarının işi yolunda;

Çünkü Yahve, günahlarının çokluğu yüzünden onu
sıkıntıya soktu.

Yavruları düşmanın önünde sürgüne gitti.

- 6 Siyon kızının bütün görkemi kendisinden ayrıldı.
Beyleri otlak bulamayan geyiklere döndüler.
Kovalayanın önünde güçsüz kaldılar.
- 7 Yeruşalem, sıkıntı ve sefalet günlerinde,
Eski günlerindeki bütün güzel şeylerini
hatırlıyor;
Onun halkı düşmanın eline düştüğünde ve kimse
ona yardım etmediğinde,
Düşmanlar onu gördüler.
Onun kimsesizliğiyle alay ettiler.
- 8 Yeruşalem büyük günah işledi.
Bu yüzden kirliliği oldu.
Ona saygı gösterenlerin hepsi onu hor görüyor,
Çünkü çıplaklığını gördüler.
Evet, inliyor ve arkasını dönüyor.
- 9 Kirliliği eteklerindeydi.
Kendi sonunu hatırlamadı.
Bu yüzden aşağı inmesi şaşılacak şeydi.
Teselli edeni yok.
“Ey Yahve, sıkıntımı gör;
Çünkü düşman kendini yüceltti.”
- 10 Düşman elini onun bütün güzel şeyleri üzerine
uzattı;
Çünkü ulusların kendi kutsal yerine girdiğini
gördü,
Onlar hakkında senin topluluğuna girmesinler
diye buyurmuştun.
- 11 Bütün halkı inliyor.
Ekmek arıyor.
Canlarını ferahlatmak için güzel şeylerini yiye-
cek için verdiler.
“Bak, ey Yahve, ve gör,
Çünkü sefil oldum.”

- 12 “Sizin için önemsiz mi bu,
Ey bütün sizler, yoldan geçenler?
Bakın ve görün, benim başıma gelen,
Yahve'nin kızgın öfkesi gününde beni sıkıntıya
soktuğu sıkıntı gibi
Bir sıkıntı var mı?”
- 13 “Yukarıdan kemiklerime ateş gönderdi,
Ve onlara karşı galip geldi.
Ayaklarım için ağ serdi.
Beni geri çevirdi.
Beni harap etti ve bütün gün baygınım.
- 14 “Günahlarımın boyunduruğu onun eliyle
bağlandı.
Birbirine kenetlendiler.
Boynuma çıktılar.
Gücümü tüketti.
Karşı durmaya gücüm yetmeyenlerin ellerine
Efendi beni teslim etti.
- 15 “Efendi içimdeki bütün yiğitlerimi hiçe saydı.
Gençlerimi kırıp geçirmek için bana karşı hey-
betli bir topluluk çağırırdı.
Efendi, Yahuda'nın el değmemiş kızını üzüm
sıkma teknesinde çiğnedi.
- 16 “Bunlardan dolayı ağlıyorum.
Gözüm, gözüm yaşlar akıtıyor,
Çünkü canımı ferahlatacak olan tesellici ben-
den uzak.
Çocuklarım harap oldu,
Çünkü düşman galip geldi.”
- 17 Siyon ellerini açtı.
Onu teselli eden yok.
Yahve, Yakov hakkında,
Çevresindekiler ona düşman olsunlar diye
buyurdu.

Yeruşalem onların arasında kirli bir şey oldu.

18 “Yahve adildir,
Çünkü buyruğuna karşı isyan ettim.

Lütfen, ey bütün halklar,
Dinleyin ve üzüntümü görün.
El değmemiş kızlarım ve gençlerim sürgüne git-
tiler.

19 “Sevgililerimi çağırdım,
Ama onlar beni aldattılar.
Canlarını tazelemek için kendilerine yiyecek
ararken,
Kâhinlerim ve ihtiyarlarım kentte ruhlarını
teslim ettiler.

20 “Bak, ey Yahve; çünkü sıkıntıdayım.
Yüreğim sıkılıyor.

Yüreğim içimde dönüyor,
Çünkü ağır bir şekilde isyan ettim.

Dışarıda kılıç yoksun bırakmada.
Evde ölüm gibi.

21 “İnlediğimi duydular.
Beni teselli eden yok.

Bütün düşmanlarım sıkıntımı duydu.
Bunu yaptığın için seviniyorlar.

İlan ettiğin günü getireceksin,
Ve onlar da benim gibi olacaklar.

22 “Onların bütün kötülükleri senin önüne gelsin.
Bütün günahlarım için bana yaptığını onlara da
yap.

Çünkü iniltilerim çok,
Yüreğim de baygın.

2

¹ Yahve öfkesiyle Siyon kızını nasıl bir bulutla örttü!

İsrael'in güzelliğini gökten yeryüzüne indirdi,
Öfkesi gününde ayağının taburesini hatırlamadı.

² Yahve Yakov'un bütün yurtlarını acımadan yuttu.
Gazabıyla Yahuda kızının kalelerini yıktı,
Onları yere kadar indirdi.
Krallığı ve beylerini bozdu.

³ İsrail'in bütün boynuzunu kızgın öfkeyle kesti.
Sağ elini düşmanın önünden geri çekti.
Yakov'u her tarafını yiyip bitiren alevli ateş gibi yaktı.

⁴ Düşman gibi yayını gerdi,
Sağ eliyle düşman gibi dikildi.
Göze hoş gelenlerin tümünü öldürdü.
Siyon kızının çadırı üzerine ateş gibi gazabını döktü.

⁵ Efendi sanki bir düşman gibi oldu.
İsrael'i yuttu.

Bütün saraylarını yuttu.
Kalelerini yıktı.
Yahuda kızında yas ve ağıdı artırdı.

⁶ Kendi çardağını,
Bahçe çardağıymış gibi söküp attı.

Toplantı yerini yıktı.
Yahve Siyon'da kutsal toplantıyı ve Şabat'ı unutturdu.
Şiddetli öfkesiyle kralı ve kâhini hor gördü.

⁷ Yahve sunağını kaldırıp attı.
Tapınağından nefret etti.

Yeruşalem saraylarının duvarlarını düşmanın eline verdi.

Yahve'nin evinde kutsal toplantı gününde olduğu gibi gürültü yaptılar.

⁸ Yahve Siyon kızının duvarını yıkmaya karar verdi.

İpi gerdi.

Elini yıkmaktan çekmedi;

Siperlerle duvara ağıt yaktırdı. İki birlikte zayıfladılar.

⁹ Kapıları yere battı.

Kapı sürgülerini kırıp yok etti.

Kralı ve beyleri yasanın olmadığı uluslar arasındalar.

Evet, peygamberleri Yahve'den görün bulmuyorlar.

¹⁰ Siyon kızının ihtiyarları yerde oturuyorlar.

Sessiz kalıyorlar.

Başları üzerine toprak attılar.

Çul giydiler.

Yeruşalem'in kızları başlarını yere eğdiler.

¹¹ Yaş dökmekten gözlerim tükendi.

Yüreğim sıkıntılı.

Halkımın kızının yıkımı yüzünden

Ciğerim yere döküldü,

Çünkü çocuklar ve emziktekiler kentin sokaklarında bayılmakta.

¹² Kent sokaklarında yaralılar gibi bayılınca,

Canları annelerinin koynuna döküldüğü zaman,

Annelerine, "Buğday ve şarap nerede?" diye soruyorlar.

¹³ Sana ne tanıklık edeyim?

Ey Yeruşalem kızı, seni neye benzeteyim?

Neyi sana kıyas edeyim de,
 Teselli edeyim, ey Siyon'un el değmemeş kızı?
 Çünkü sendeki gedik deniz kadar büyük.
 Seni kim iyileştirebilir?

14 Peygamberlerin senin için sahte,
 Ve akılsızca görümler gördüler.
 Senin suçunu açığa çıkarıp
 Sürgününü geri çevirmediler,
 Ama senin için sahte vahiyler ve sürgün ne-
 denlerini gördüler.

15 Yoldan geçenlerin hepsi sana el çırpıyor.
 Yerusalemler kızına baş sallayıp ıslık çalıyorlar,
 "İnsanların 'Güzelliđin kusursuzluğu,
 Bütün dünyanın sevinci' dediđi kent bu mu?"
 diyorlar.

16 Bütün düşmanların sana karşı ağızlarını kocaman
 açtılar.
 Islık çalıp diş gıcırdatıyorlar.
 Şöyle diyorlar, "Onu yuttuk. Gerçekten de bek-
 lediđimiz gün budur.
 Onu bulduk.
 Onu gördük."

17 Yahve tasarladığını yaptı.
 Eski günlerde buyurduđu sözünü yerine ge-
 tirdi.

Yıktı, acımadı.
 Düşmanı senin için sevindirdi.
 Düşmanlarının boynuzunu yükseltti.

18 Yürekleri Yahve'ye feryat etti.
 Ey Siyon kızının duvarı,
 Gözyaşların gece gündüz ırmak gibi aksın.
 Rahatlama.
 Gözlerin dinlenmesin.

- 19 Kalk, geceleyin, nöbetlerin başında bağır!
Yahve'nin yüzü önünde yüreğini su gibi dök.
Her sokak başında açlıktan bayılan çocuklarının
canı için
Ellerini O'na doğru kaldır.
- 20 “Bak, ey Yahve, ve kime böyle yaptığını gör!
Kadınlar yavrularını, dizleri üzerinde tutup oynattıkları çocuklarını mı yesinler?
Kâhin ve peygamber Efendi'nin tapınağında
mı öldürülsünler?
- 21 “Gençler ve yaşlılar sokaklarda yerde yatıyorlar.
El değmemiş kızarımla gençlerim kılıçla düştüler.
- Öfken gününde onları öldürdün.
Boğazladın, ama acımadın.
- 22 “Kutsal toplantı gününde olduğu gibi, her yandan dehşetlerimi çağırdın.
Yahve'nin öfkesi gününde kaçıp kurtulan ya da geride kalan olmadı.
Düşmanım, bakıp büyüttüğüm çocuklarımı tüketti.

3

- 1 Ben, O'nun gazabının değneğiyle
Sıkıntı gören adamım.
- 2 Beni güttü, ışıkta değil,
Karanlıkta yürüttü.
- 3 Gerçekten de bütün gün
Elini bana karşı çevirip duruyor.
- 4 Etimi ve derimi yıprattı,
Kemiklerimi kırdı.
- 5 Karşıma duvar yaptı,
Beni acı ve sıkıntıyla kuşattı.

- 6 Uzun zamandır ölü olanlar gibi
Beni karanlık yerlerde oturttu.
- 7 Çevreme duvar ördü, dışarı çıkamıyorum.
Zincirlerimi ağırlaştırdı.
- 8 Evet, feryat edip yardım çağırınca,
Duama set çekiyor.
- 9 Yollarıma yontma taşlarla duvar ördü,
Yollarımı eğri etti.
- 10 Benim için pusuda yatan bir ayı,
Gizlenmiş bir aslandır.
- 11 Yolumu saptırdı,
Ve beni paraladı.
Beni harap etti.
- 12 Yayını gerdi,
Beni ok için hedef gibi dikti.
- 13 Kılıfındaki oklarını böbreklerime sapladı.
- 14 Halkımın tümüne alay konusu,
Gün boyu onların türküsü oldum.
- 15 Beni acıyla doldurdu.
Beni pelinle doldurdu.
- 16 Dişlerimi çakıl taşlarıyla kırdı.
Üzerimi külle örttü.
- 17 Canımı esenlikten uzaklaştırdın.
Bolluğu unuttum.
- 18 “Gücüm,
Yahve'den beklediğim umut da yok oldu”
dedim.
- 19 Sıkıntımı, sefaletimi,
Pelinle acıyı hatırla.
- 20 Canım onları hâlâ hatırlıyor,
Ve içimde eğiliyor.
- 21 Bunu aklıma getiriyorum,
Bu yüzden umudum var.

- 22 Yahve'nin sevgi dolu iyiliklerinden ötürü
tükenmedik,
Çünkü merhametleri son bulmaz.
- 23 Onlar her sabah yenilenir.
Senin dadakatin büyüktür.
- 24 “Benim payım Yahve'dir,” der canım.
“Bu yüzden O'na güvenirim.”
- 25 Yahve kendisini bekleyenlere,
Kendisini arayan cana iyidir.
- 26 İnsanın umut etmesi,
Ve Yahve'nin kurtarışını sessizce beklemesi
iyidir.
- 27 İnsanın gençliğinde boyunduruğu taşınması iyidir.
- 28 Tek başına otursun da sussun,
Çünkü üzerine onu koyan O'dur.
- 29 Ağzını toprağa koysun,
Belki umut olur.
- 30 Kendisine vurana yanağını uzatsın.
Utanca doysun.
- 31 Çünkü Yahve sonsuza dek kendisinden atmaz.
- 32 Çünkü O, kederlendirse de,
Sevgi dolu iyiliklerinin çokluğuna göre yine
merhamet eder.
- 33 Çünkü O, isteyerek sıkıntı vermez,
İnsanoğullarını kederlendirmez.
- 34 Yeryüzünün bütün tutsaklarını ayak altında
ezmeyi,
- 35 Yüceler Yücesi'nin yüzü önünde İnsanın hakkını
saptırmayı,
- 36 Davasında insana haksızlık etmeyi, Efendi razı
olmaz.
- 37 Efendi buyurmadıkça,
Kim bir şey söyler de gerçekleşir?

- 38 Kötülük de iyilik de Yüceler Yücesi'nin ağzından
çıkıyor mu?
- 39 İnsan, yaşayan insan,
Neden günahlarının cezası için yakınırsın?
- 40 Yollarımızı araştıralım, deneyelim,
Ve yine Yahve'ye dönelim.
- 41 Göklerdeki Tanrı'ya ellerimizle birlikte yüreğimizi
de yükseltelim.
- 42 “Suç işledik ve isyan ettik.
Sen bağışlamadın.
- 43 “Bizi öfkeyle örttün ve bizi kovaladın.
Öldürdün. Acımadın.
- 44 Kendini bulutla örttün,
Böylece hiçbir dua ondan geçemiyor.
- 45 Bizi halkların arasında pislik ve süprüntü yaptın.
- 46 “Bütün düşmanlarımız bize karşı ağızlarını kocaman
açtılar.
- 47 Dehşet ve çukur üzerimize geldi,
Kırgın ve yıkım.”
- 48 Halkımın kızının yıkımı yüzünden,
Gözüm su ırmaklarıyla akıyor.
- 49 Gözüm hiç ara vermeden,
Durmadan akıyor.
- 50 Yahve aşağı bakıp
Gökten görene kadar.
- 51 Kentimin bütün kızları yüzünden,
Gözlerim canımı sarstı.
- 52 Sebepsiz yere bana düşman olanlar
Bir kuş gibi beni acımasızca kovaladılar.
- 53 Hayatımı zindanda kesip kopardılar,
Üzerime taş attılar.
- 54 Başımın üstünden sular aktı.

- “Kesip koparıldım” dedim.
55 Zindanının dibinden adını çağırdım,
Ey Yahve.
56 Sesimi duydun:
“Kulağını inlememden,
Ve feryadımdan gizleme.”
57 Seni çağırduğım gün yaklaştın.
“Korkma” dedin.
58 Ey Yahve, canımın davalarını sen gördün.
Hayatımı kurtardın.
59 Ey Yahve, bana olan haksızlığı gördün.
Davamı yargıla.
60 Bütün intikamlarını,
Ve bana karşı yaptıkları bütün tasarıları
gördün.
61 Ey Yahve, onların aşağılamasını,
Ve bana karşı olan bütün tasarılarını,
62 Bana karşı çıkanların dudaklarını,
Ve bütün gün bana karşı kurdukları
düzenlerini duydun.
63 Oturuşlarını ve kalkışlarını görüyorsun.
Ben onların türküsü oldum.
64 Onlara ellerinin işine göre karşılık vereceksin, ey
Yahve
65 Onlara yürek katılığı vereceksin,
Lanetin onlara olsun.
66 Onları öfkeyle kovalayacak,
Ve onları Yahve'nin göklerinin altından yok
edeceksin.

4

- 1 Altın nasıl da donuklaştı!
Saf altın nasıl değişti!
Kutsal yerin taşları

- Her sokak başına döküldü.
2 Saf altınla kıyaslanan,
Siyon'un değerli oğulları,
Nasıl oldu da çömlekçi elinin işi,
Toprak testiler gibi sayıldılar!
3 Çakallar bile memelerini verir,
Yavrularını emzirirler.
Ama halkım kızı,
Çöldeki devekuşları gibi acımasız oldu.
4 Emzikteki çocuğun dili susuzluktan damağına
yapışıyor.
Küçük çocuklar ekmek istiyor,
Kimse onlar için koparmıyor.
5 Lezzetli yiyecekler yiyenler sokaklarda perişan
oldular.
Mor giysiler içinde büyütülenler gübre
yığınlarını kucakladılar.
6 Çünkü halkım kızının suçu,
El değmeden bir anda yıkılan Sodom'un
günahından daha büyüktür.
7 Soyluları kardan daha temizdi.
Sütten daha beyazdı.
Bedence yakuttan daha kırmızıydı.
Safir gibi parlıyordu.
8 Görünüşleri kömürden daha kara oldu.
Sokaklarda tanınmaz oldular.
Derileri kemiklerine yapıştı.
Kurudular.
Odun gibi oldular.
9 Kılıçla öldürülenler kıtlığın öldürdüklerinden iyidir;
Çünkü bunlar tarla ürünlerinin yokluğundan
yıpranarak erimekteler.

- 10 Merhametli kadınların elleri kendi çocuklarını
kaynattı.
Onlar halkım kızının yıkımında yiyecekleri
oldular.
- 11 Yahve gazabını tamamladı.
Kızgın öfkesini döktü.
Siyon'da, onun temellerini yiyip bitiren bir
ateş tutuştu.
- 12 Düşman ve hasım Yeruşalem kapılarından içeri
girecek diye,
Yeryüzü kralları ve dünya sakinlerinin hiç biri
inanmazdı.
- 13 Peygamberlerinin günahları,
ve kâhinlerinin suçları yüzünden bu,
Çünkü onlar kent ortasında doğruların kanını
döktüler.
- 14 Sokaklarda körler gibi dolaşıyorlar.
Kanla kirlenmişler,
Öyle ki, insanlar giysilerine dokunamaz oldu.
- 15 “Çekilin!” diye bağırdılar onlara.
“Kirli! Çekilin! Çekilin! Dokunmayın!
Kaçıp başiboş dolaştıklarında, insanlar uluslar
arasında,
“Artık burada yaşayamazlar” dediler.
- 16 Yahve'nin öfkesi onları dağıttı.
Artık onlara bakmayacak.
Kâhinlere saygı göstermediler.
Yaşlıları kayırmadılar.
- 17 Boş yere yardım beklerken,
Artık gözlerimiz sönüyor,
Bizi kurtaramayacak bir ulusu gözledikçe
gözledik.
- 18 Adımlarımızı avlıyorlar,

- Sokaklarımızda gezemiyoruz.
Sonumuz yakın.
Günlerimiz doldu,
Çünkü sonumuz geldi.
- 19 Bizi kovalayanlar gökteki kartallardan daha hızlı.
Dağlarda bizi kovaladılar.
Çölde bize pusu kurdular.
- 20 Yaşam soluğumuz,
Yahve'nin meshedilmiş,
Onların çukurlarında yakalandı;
Hani onun için,
Uluslar arasında onun gölgesinde yaşayacağız dediğimiz.
- 21 Sevin ve coş, Uz diyarında oturan ey Edom kızı.
Kâse sana da geçecek.
Sarhoş olacaksın,
Ve soyunacaksın.
- 22 Suçlarının cezası tamamlandı, ey Siyon kızı.
Artık seni sürgüne götürmeyecek.
Ey Edom kızı, senin suçlarını ziyaret edecek.
Senin günahlarını ortaya çıkaracak.

5

- 1 Ey Yahve, başımıza gelenleri hatırla.
Bak da utancımızı gör.
- 2 Mirasımız yabancılara,
Evlerimiz ellere verildi.
- 3 Yetim ve babaşız kaldık.
Annelerimiz dul kadınlar gibi.
- 4 Suyumuzu parayla içmek zorunda kaldık.
Odunumuz bize satılıyor.
- 5 Bizi kovalayanlar ensemizde.

- Yorgunuz ve rahatımız yok.
6 Ekmekle doymak için ellerimizi
Mısırlılar'a ve Asurlular'a verdik.
7 Atalarımız günah işledi, artık yoklar.
Onların suçlarını biz yüklendik.
8 Köleler bizi yönetiyor.
Onların elinden bizi kurtaracak kimse yok.
9 Çöldeki kılıç yüzünden
Ekmeğimizi hayatımız pahasına kazanıyoruz.
10 Kıtlığın yakıcı sıcağından
Derimiz fırın gibi karardı.
11 Siyon'daki kadınların,
Yahuda kentlerindeki el değmemiş kızların
ırzına geçtiler.
12 Beyler ellerinden asıldı.
Yaşlıların yüzlerine saygı gösterilmedi.
13 Gençler değirmen taşı taşıdılar.
Çocuklar odun yükleri altında tökezledi.
14 Yaşlılar kent kapısından,
Gençler de ezgilerinden kesildi.
15 Yüreğimizin sevinci kesildi.
Oyunumuz yasa dönüştü.
16 Başımızdan taç düştü.
Vay halimize, çünkü günah işledik!
17 Bu yüzden yüreğimiz baygın.
Bu şeylerden ötürü gözlerimiz karardı:
18 Siyon Dağı ıssız kalmış olduğu için,
O nun üzerinde çakallar dolaşüyor.
19 Sen, ey Yahve, sonsuza dek kalırsın.
Tahtın kuşaktan kuşağa sürer.
20 Neden bizi sonsuza dek unutuyorsun,
Ve bizi bu kadar uzun bir süre bırakıyorsun?

- 21 Bizi kendine döndür, ey Yahve, ve biz dönelim.
Günlerimizi eskisi gibi yenile.
- 22 Ama sen bizi tümüyle reddettin.
Bize karşı çok öfkелisin.

Yorumsuz Türkçe Çeviri (YTC)
The Holy Bible in the Turkish Language, translated
from the World English Bible

copyright © 2023, 2024 İsmail Serinken and eBible.org

Language: Türkçe (Turkish)

Bu çeviride Tanrı'nın Çıkış 3:14-15 ayetlerinde Moşe'ye açıklamış olduğu, değişmez ve ebedi adı "Yahve" kullanılmıştır. Yine Tanrı'nın kutsal adından gelen ve bütün adların üzerindeki en yüce ad olan Mesih'in adı da, özgün haliyle, Yeşua" olarak kullanılmıştır. Kutsal Kitap'ta bulunan tüm diğer adlar da özgün halleriyle kullanılmıştır. Bu çeviri yapılırken çevirinin yapıldığı ana metin olan World English Bible (WEB) çevirisi gibi, metni daha anlaşılır hale getirme çabasıyla yapılan yorumlardan kaçınılmış, metin mümkün olduğu kadarıyla, kelime kelime, yani literal olarak çevrilmiştir.

CC-BY-ND

Bu İncil tercümesi kontrol ediliyor. Eğer herhangi bir hata bulursanız lütfen turytc@eBible.org adresinden bize bildirin.

Bu İncil çevirisi World English Bible'dan çevrilmiştir. Orijinal Yunanca, İbranice ve Aramice'de kullanılan isimlere daha yakın olan özel isimler kullanır. Bu İncil çevirisini özgürce kopyalayabilir ve paylaşabilirsiniz.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jan 2025 from source files dated 13 Jan 2025

19fdae70-69be-522d-9a4e-8538db60f3c5